

Spørgsmål og svar om Newcastle disease

Hvad er Newcastle disease?

Newcastle disease er en meget smitsom virussygdom. Sygdommen kan medføre stor dødelighed hos fugle, men er ikke farlig for mennesker.

Kan Newcastle disease smitte til mennesker?

Newcastle disease er ikke farlig for mennesker, men kan i sjældne tilfælde smitte mennesker, så de udvikler en kortvarig øjenbetændelse.

Kan man se på en fugl, om den er smittet?

Symptomerne hos fugle kan variere meget, og der kan blandt andet ses høj dødelighed uden forudgående sygdom. Dødeligheden hos fugle kan være op til 100 pct.

Typiske sygdomstegn hos fugle vil desuden være: nedstemthed, generel svækkelse, diarré, ødemer, specielt i hovedet, åndedrætsbesvær, bevægelsesforstyrrelser som fx lammelser eller skæv hovedholdning, produktion af skalløse eller tyndskallede æg, efterfulgt af nedsat eller ophørt ægproduktion.

Kan alle fugle smittes af Newcastle disease?

Newcastle disease kan ramme mange fuglearter, og smittede fugle kan smitte andre fugle. Der er dog store variationer i, hvor let de forskellige fuglearter bliver smittet. Høns er mest følsomme, mens svømmefugle som fx ænder generelt er mindre modtagelige. Svømmefugle kan derfor bære og videreføre infektionen til andre fugle uden selv at blive syge.

Kan andre dyr smittes med Newcastle disease?

Newcastle disease smitter kun fugle.

Kan andre dyr end fugle videreføre Newcastle disease til fugle?

Det kan ikke udelukkes, at andre dyr som fx hunde kan bære smitten videre til fugle. Derfor anbefaler Fødevarestyrelsen, at andre dyr ikke kommer i kontakt med smittede fugle eller fugle, der er mistænkt for at være smittet.

Hvordan smitter Newcastle disease mellem fugle?

Fugle udskiller virus med udåndingsluften og via sekreter fra næse, svælg og luftrør. Smitten kan også overføres via afføring, inficeret foder og drikkevand, ligesom der er eksempler på luftbåren smitte. Ikke desinficerede rugeæg udgør en høj smitterisiko.

Passiv smitteoverførsel kan også ske fra mennesker, foder og fodersække, redskaber og maskiner. Smitten kan spredes meget hurtigt, specielt i den intensive fjerkræproduktion.

Hvad sker der, hvis min besætning bliver positiv?

Ved positiv laboratoriediagnose skal den smittede besætning som udgangspunkt aflives for at bekæmpe sygdommen og stoppe spredningen. Fødevarestyrelsen sender de døde fugle til destruktion. Rengøring og desinfektion skal foretages af et professionelt firma og godkendes af Fødevarestyrelsen. Fødevarestyrelsen opretter 3-kilometers beskyttelseszoner og 10-kilometers overvågningszoner omkring smittede besætninger. Inden for zonerne er der særlige regler for blandt andet salg af æg og flytning af dyr.

[Du kan se, hvilke regler der gælder for zonerne her](#)

Fødevarestyrelsen erstatter aflivede dyr og betaler omkostninger til aflivning, destruktion, rengøring og desinfektion.

Hvordan stilles diagnosen?

Fødevarestyrelsens dyrlæger tager prøver fra fugle og sender dem til analyse på Statens Serum Institut.

Har sygdommen tidligere været i Danmark?

Danmark oplevede et større udbrud af Newcastle disease i 2002, hvor 135 besætninger blev konstateret smittet. Derudover har der i nyere tid været udbrud i 1995, 1996 og 1998 og 2005. Der er ikke konstateret Newcastle disease i Danmark siden oktober 2005 og nu igen i juni 2022.

Siden 2004 har det været obligatorisk for erhvervsbesætninger at vaccinere deres dyr mod Newcastle disease. Det har været medvirkende til, at der ikke har været Newcastle disease i Danmark i en årrække.

Det er også obligatorisk at vaccinere fjerkræ, der kommer på dyrskuer og udstillinger, og duer der deltager i kapflyvninger, konkurrencer, udstillinger eller lignende.

Hvad gør jeg, hvis jeg finder døde vilde fugle?

Hvis du finder syge eller nyligt døde vilde fugle i naturen, er Fødevarestyrelsen fortsat pga. risikoen for fugleinfluenza meget interesseret i at få besked om dit fund.

Med Fødevarestyrelsens app "FugleinfluenzaTip" kan du melde fund af døde, vilde fugle direkte via din smartphone.